

НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Кафедра годівлі сільськогосподарських тварин і технології кормів
ім. П.Д. Пшеничного

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

з дисципліни

«ГОДІВЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

для напрямку 6.090102- Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

КИЇВ 2011

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Кафедра годівлі сільськогосподарських тварин і технології кормів
ім. П.Д. Пшеничного

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету технології виробництва
і переробки продукції тваринництва

_____ доц. М.Сичов
«_____» _____ 2011 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ГОДІВЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

для напрямку 6.090102 – Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

Курс	2, 3
Семестр	4, 5
Число тижнів	17, 17 $\Sigma = 34$
Число кредитів	8
Лекції, годин	68
Лабораторні заняття, годин	68
Самостійна робота студента під керівництвом викладача, годин	17
Курсовий проект	1
Навчальна практика	4 семестр
Залік	1 (4 семестр)
Іспит	1 (5 семестр)

КИЇВ 2010

Робочу навчальну програму склав кандидат сільськогосподарських наук, доцент Сичов Михайло Юрійович

Робоча навчальна програма складена на основі складових галузевого стандарту вищої освіти – освітньо-кваліфікаційної характеристики і освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр – 6.130200 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за напрямом підготовки 1302 «Зооінженерія» (наказ міністра освіти України № 309 від 24 травня 2005 р.).

Робоча програма обговорена та затверджена на засіданні кафедри годівлі сільськогосподарських тварин і технології кормів ім. П.Д. Пшеничного «___» _____ 200__р. протокол № _____

**Завідувач кафедри,
академік УААН**

І.І. Ібатулін

Ухвалено вченою радою факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва

**Голова вченої ради,
доцент**

М.Сичов

МЕТА І ЗАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисциплін – сформувати у студента систему знань і навичок з організації науково-обґрунтованої системи годівлі сільськогосподарських тварин, зберігання та раціонального використання кормів відповідно до кваліфікаційної характеристики спеціальності – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

1.1 Місце і роль дисципліни в системі підготовки фахівців

Годівля сільськогосподарських тварин є однією з найбільш важливих галузей зоотехнічної науки, яка розробляє теоретичні основи, методи і технологічні прийоми раціонального живлення тварин, що забезпечує їх нормальний ріст і розвиток, досягнення генетичного обмовлення рівня продуктивності та високої якості продукції, хороше здоров'я і високу відтворну здатність при економічній витраті кормів, сприяє високій ефективності селекційного процесу в удосконаленні існуючих і створенні нових порід тварин.

1.2 Задачі вивчення дисципліни

Головна задача вивчення курсу – надати майбутнім фахівцям необхідний комплекс знань:

- з біології живлення окремих видів і статеві-вікових груп тварин та ролі окремих поживних речовин у функціях життєдіяльності організму і забезпеченні максимальної продуктивності;
- із важливості кормової бази для тваринництва, характеристики кормової цінності окремих груп кормів і кормових добавок та їх ролі у живленні тварин, способів заготівлі, -зберігання, підготовки кормів до згодовування та раціонального їх використання;
- з організації повноцінної годівлі тварин на основі деталізованих норм при різних умовах утримання.

Виховувати у студентів творчий підхід для вирішення питань організації повноцінної годівлі тварин в певних виробничих умовах, до розробки і застосування раціональних технологій заготівлі кормів і підготовки їх до згодовування з врахуванням екологічного, господарського стану і енергоресурсозабезпечення господарств.

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Лекційні заняття

№ п/п	Назва теми	Зміст теми	Обсяг годин
Модуль № 1 Наукові основи повноцінної годівлі тварин			
1.	Вступ	Значення годівлі у розвитку тваринництва. Вплив годівлі на функціональні та морфологічні зміни в організмі, продуктивність, якість продукції, відтворну здатність, попереджування захворювань. Кормова база та її роль в організації годівлі тварин. Предмет і зміст курсу. Коротка історія розвитку науки про годівлю тварин.	2
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	Поняття про перетравність, методи і техніка визначення перетравності поживних речовин корму і раціону. Коефіцієнт перетравності. Фактори, що впливають на перетравність кормів. Протеїнове відношення. Шляхи підвищення перетравності кормів у виробничих умовах.	2
3.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин.	Методи вивчення балансу речовин і енергії в організмі тварин. Науково-господарські балансові, респіраційні досліді, методи мічених атомів, їх суть. Баланс азоту і вуглецю.	2
4.	Енергетична (загальна) поживність кормів.	Поняття про енергетичну поживність корму. Історія розвитку способів оцінки поживності кормів – сінні еквіваленти, сума поживних речовин, сума перетравних поживних речовин, крохмальний еквівалент, вівсяна кормова одиниця. Сучасні методи оцінки поживності кормів за обмінною (доступною) енергією. Прямі і непрямі способи визначення обмінної енергії.	2
5.	Протеїнова поживність кормів.	Поняття про протеїнову поживність кормів. Амінокислотний склад кормів. Доступність і засвоєння протеїну у жуйних і моногастритних тварин. Синтетичні азотисті сполуки і умови їх	2

		ефективного використання в годівлі тварин. Нітрати і нітрити, їх вплив на стан здоров'я та використання поживних речовин. Методи контролю протеїнового живлення. Основні шляхи вирішення проблеми кормового протеїну.	
6.	Вуглеводна та жирова поживність кормів.	Структурні, енергетичні та резервні вуглеводи рослинних кормів. Роль різних форм вуглеводів у живленні жуйних та моногастритних тварин та особливості їх використання. Методи контролю їх вуглеводного живлення. Значення жирів у живленні тварин. Незамінні жирні кислоти і їх роль в живленні. Вплив кормових жирів на якість продукції тваринництва. Контроль повноцінності жирового живлення.	2
7.	Мінеральна поживність кормів.	Значення мінеральних елементів в організмі тварин. Макро- і мікроелементи. Реакція золи корму. Значення співвідношення кислотних і лужних елементів в живленні тварин. Доступність, засвоєння та депонування в організмі зольних елементів, їх антагонізм і синергізм. Симптоми та форми прояву нестачі окремих мінеральних елементів. Джерела покриття.	2
8.	Вітамінна поживність кормів.	Значення вітамінів у живленні тварин. Жиророзчинні та водорозчинні вітаміни, вміст в кормах. Доступність для засвоєння та депонування в організмі. Симптоми та форми прояву нестачі окремих вітамінів та методи контролю вітамінного живлення тварин. Шляхи вирішення проблеми вітамінного живлення.	2
Модуль № 2 Нормована годівля жуйних тварин			
9.	Нормована годівля сільськогосподарських тварин.	Потреба тварин в поживних речовинах і основні нормованої годівлі. Норми годівлі. Деталізовані норми годівлі і їх суть. Кормові раціони, їх структура. Поняття про тип годівлі. Основні	2

		методи визначення потреб тварин в поживних речовинах. Підтримуюча годівля. Потреба тварин в поживних речовинах при вагітності, лактації, в період росту і відгодівлі. Нормування і складання раціонів при індивідуальній і груповій годівлі. Запасні поживні речовини в організмі і їх значення в системі нормованої годівлі. Техніка годівлі тварин. Основні методи контролю повноцінності годівлі.	
10.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів.	Особливості та фізіологія травлення у жуйних. Норми годівлі Основні корми. Раціони їх структура. Техніка годівлі. Вплив рівнів і повноцінності годівлі в період сухостою на життєздатність телят, продуктивність і здоров'я корів. Контроль повноцінності годівлі.	2
11.	Годівля лактуючих корів.	Норми і раціони годівлі дійних корів. Особливості годівлі корів після отелення, в період роздою, розпалу і спаду лактації, в період запуску. Особливості годівлі корів в зимовий і літній періоди. Годівля високопродуктивних корів. Вплив кормів на якість молока. Контроль повноцінності годівлі дійних корів.	4
12.	Годівля телят і ремонтних телиць.	Рівень і тип годівлі телят і молодняку залежно від мети вирощування. Вплив рівня і повноцінності годівлі в молочний і після молочний періоди на послідовую продуктивність. Норми і схеми годівлі телят. Використання замінників молочних кормів. Особливості вирощування телят м'ясних порід. Норми і раціони ремонтних. Годівля телиць в зимовий і літній періоди. Контроль повноцінності годівлі молока.	2
13.	Годівля племінних бугайців і бугаїв-плідників.	Годівля племінних бугайців в молочний і після молочний періоди. Норми і схеми годівлі. Вплив рівня і повноцінності годівлі на спермопродукцію бугаїв. Норми годівлі. Раціони та їх структура.	2

		Техніка годівлі. Особливості годівлі бугаїв в спеціалізованих племпідприємствах. Контроль повноцінності годівлі.	
14.	Відгодовля молодняку великої рогатої худоби.	Поняття про відгодовлю, типи і види відгодовлі. Потреба тварин в поживних речовинах залежно від віку і періоду відгодовлі. Норми годівлі, раціони і їх структура, техніка годівлі. Відгодовля тварин на силосі, сінажі, жомі, бразі, зеленому кормі. Особливості нормованої годівлі на промислових комплексах по виробництву яловичини. Нагул худоби. Контроль повноцінності годівлі.	2
15.	Годівля овець і кіз	Організація годівлі овець і кіз з урахуванням їх біологічних особливостей. Вплив рівня і повноцінності годівлі овець і кіз на ріст і якість вовни і пуху, на молочну продуктивність кіз. Годівля баранів-плідників, вівцематок при підготовці до осіменіння, в період кітності і лактації. Вирощування ягнят в підсисний період і після відбивки. Годівля ремонтного молодняку, валухів і відгодовля овець. Годівлі кіз окремих статеві-вікових груп. Контроль повноцінності годівлі овець і кіз.	2
16.	Заключна лекція	Підведення підсумків, узагальнення результатів за 1 та 2 модулі.	2
Модуль № 3 Нормована годівля моногастричних тварин			
17.	Біологічні і господарські особливості годівлі свиней.	Біологічні особливості свиней. Нормування протеїнового, вітамінного і мінерального живлення. Основні корми для годівлі свиней. Особливості годівлі свиней на промислових комплексах.	2
18.	Годівля холостих і порісних свиноматок.	Вплив годівлі маток на їх плодючість та якість приплоду. Норми, раціони і техніка годівлі холостих і порісних свиноматок. Особливості годівлі в промислових комплексах, в зимовий і літній періоди.	2

19.	Годівля підсисних свиноматок.	Вплив годівлі маток на їх молочність. Норми, раціони і техніка годівлі підсисних свиноматок. Особливості годівлі в промислових комплексах, в зимовий і літній періоди.	2
20.	Годівля кнурів плідників.	Годівля кнурів-плідників залежно від віку і інтенсивності використання. Норми, раціони техніка годівлі. Вплив рівня і повноцінності годівлі на спермопродуктивність кнурів.	2
21.	Відгодівля свиней.	Умови, що впливають на успіх відгодівлі свиней. Годівля молодняку при різних типах відгодівлі. Інтенсивна м'ясна відгодівля. Вимоги до кормів і особливості годівлі. Використання комбікормів, БМВД, харчових відходів і місцевих кормів (зелені, комбінований силос, коренебульбоплоди та ін.). Особливості нормування і техніка годівлі на фермах промислового типу.	2
22.	Годівля племінних кобил.	Особливості травлення і обміну речовин у коней. Норми, раціони, техніка годівлі племінних коней. Потреба в поживних речовинах жеребних і підсисних кобил. Вирощування лошат.	2
23.	Годівля жеребців-плідників.	Норми, раціони, техніка годівлі жеребців-плідників. Потреба в поживних речовинах. Контроль повноцінності годівлі.	2
24.	Годівля спортивних та робочих коней.	Годівля спортивних коней під час тренінгу і спортивних випробувань. Норми, раціони, техніка і тип годівлі. Контроль повноцінності годівлі. Потреба в поживних речовинах робочих коней. Норми, раціони, техніка годівлі робочих коней. Зміна структури раціону залежно від важкості роботи.	2
Модуль № 4 Нормована годівля хутрових звірів, сільськогосподарської птиці та бджіл			
25.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	Особливості травлення і обміну речовин у птиці. Принципи нормування потреб і енергії і інших поживних речовинах при сухому і комбінованому	4

		типах (способах) годівлі. Обґрунтування потреб і норми годівлі курей батьківського і промислового стад. Вплив годівлі на склад, інкубаційні і харчові якості яєць. Особливості обміну речовин у ростучої птиці. Система нормованої годівлі. Годівля курчат-бройлерів при різних технологіях вирощування.	
26.	Годівля качок, гусей, індиків.	Принципи нормування потреб і енергії і інших поживних речовинах при сухому і комбінованому типах (способах) годівлі. Обґрунтування потреб і норми годівлі качок, гусей, індиків.. Особливості обміну речовин у водоплавної птиці. Система нормованої годівлі. Годівля індичат-бройлерів.	4
26.	Годівля перепелів, фазанів, цесарок, страусів	Принципи нормування потреб і енергії і інших поживних речовинах при сухому і комбінованому типах (способах) годівлі. Обґрунтування потреб і норми годівлі перепелів, цесарок, фазанів, страусів. . Система нормованої годівлі.	2
27.	Годівля кролів і хутрових звірів.	Годівля кролів (самців, самок, молодняку). Вимоги до раціонів, корми, способи та техніка годівлі. Біологічні особливості хутрових звірів, основні принципи нормування та техніка годівлі.	6
28.	Заключна лекція.	Підведення підсумків, узагальнення результатів.	2
Всього			68

2.2 Лабораторні заняття

№ п/п	Назва теми	Зміст теми	Обсяг годин
Модуль № 1 Наукові основи повноцінної годівлі тварин			
1.	Перетравність поживних речовин.	Техніка визначення перетравності поживних речовин (простий та складний методи).	4
2.	Визначення матеріальних змін в організмі тварин за балансом азоту та вуглецю.	Розрахунок балансу азоту і вуглецю. Визначення синтезу білка і жиру за даними балансу азоту і вуглецю.	2
3.	Визначення енергетичної поживності корму у вівсяних кормових одиницях.	Техніка розрахунків по визначенню енергетичної поживності кормів у вівсяних кормових одиницях.	2
4.	Оцінка поживності кормів за вмістом обмінної енергії. Енергетична кормова одиниця.	Техніка розрахунку вмісту обмінної енергії в кормах прямим і непрямим методами для жуйних, свиней і птиці.	2
5.	Оцінка протеїнової поживності кормів.	Знайомство з протеїновою поживністю кормів. Вміст амінокислот в кормах. Оцінка біологічної поживності протеїну.	2
6.	Оцінка вуглеводної та жирової поживності кормів.	Вміст вуглеводів в кормах. Жирова поживність кормів. Незамінні жирні кислоти.	2
7.	Мінеральна та вітамінна поживність кормів.	Вміст мінеральних речовин в кормах. Реакція золи кормів і раціонів. Вміст вітамінів в кормах.	2
8.	Контроль знань за модуль № 1		2
Модуль № 2 Нормована годівля жуйних тварин			
9.	Норми годівлі і раціони тільних корів у сухостійний період.	Визначення норми годівлі. Техніка складання раціону з набору запропонованих кормів. Визначення структури раціону і типу годівлі тварин.	4
10.	Норми годівлі і раціони дійних корів.	Визначення норми годівлі. Техніка складання раціонів із набору запропонованих кормів на зимовий, літній і перехідний періоди. Визначення структури раціону, типу годівлі,	2

		проведення аналізу раціону.	
11.	Аналіз схем годівлі телят.	Визначення норми годівлі телят. Розрахунок поживності кормів згідно схеми. Відповідність схеми нормам годівлі. Пропозиції відносно поліпшення рівня і повноцінності годівлі.	2
12.	Годівля ремонтних телиць.	Визначення норми годівлі для ремонтних телиць. Структура раціонів. Вміст перетравного протеїну на 1 корм. од. Витрата кормів у телиць на 1 кг приросту живої маси.	2
13.	Годівля бугаїв-плідників	Визначення норми годівлі бугаїв-плідників. Структура раціонів.	1
14.	Відгодівля великої рогатої худоби	Визначення норми годівлі. Техніка складання раціонів при відгодівлі великої рогатої худоби на жомі, силосі, бразі. Структура раціонів по періодах відгодівлі. Витрати кормів на 1 кг приросту.	1
15.	Годівля овець	Визначення норми годівлі. Техніка складання раціонів для вівцематок різних фізіологічних груп.	2
16.	Контроль знань за модуль № 2		2
Модуль № 3 Нормована годівля моногастричних тварин			
17.	Техніка виконання курсового проекту	Вимоги до оформлення, складання списку використаної літератури, цитування літературних джерел, розрахунку визначення потреби в кормах для певної групи тварин.	2
18.	Годівля холостих і порісних свиноматок	Визначення норми годівлі для холостих і порісних свиноматок. Техніка складання раціонів по періодах порісності. Структура раціонів.	2
19.	Годівля підсисних свиноматок	Визначення норми годівлі для підсисних свиноматок. Техніка складання раціонів для маток. Аналіз раціону на вміст сухої речовини, перетравного протеїну, забезпеченість маток амінокислотами, мікроелементами і вітамінами.	2
20.	Годівля кнурів-плідників	Визначення норми годівлі кнурів-плідників. Структура раціонів.	2
21.	Відгодівля свиней.	Визначення норми годівлі. Техніка складання раціонів для молодняку при інтенсивній м'ясній відгодівлі. Структура раціону. Витрати кормів на 1 кг приросту.	2

22.	Годівля племінних кобил.	Особливості годівлі коней. Визначення норми годівлі племінних кобил за періодами жеребності. Техніка складання раціонів. Структура раціону. Схема підгодівлі лошат в підсосний період.	2
23.	Годівля жеребців-плідників	Визначення норми годівлі жеребців-плідників. Структура раціонів.	2
24.	Годівля спортивних та робочих коней	Визначення норми годівлі спортивних коней під час тренінгу та участі у змаганнях. Техніка складання раціонів. Визначення норми годівлі робочих коней за різних рівнів важкості роботи. Структура раціонів.	2
25.	Контроль знань за модуль № 3		2
Модуль № 4 Нормована годівля хутрових звірів, сільськогосподарської птиці та бджіл			
26.	Годівля хутрових звірів.	Визначення норм годівлі для кролів та інших хутрових звірів. Техніка складання раціону. Підбір кормів. Структура раціону.	4
27.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	Визначення потреби в обмінній енергії і поживних речовинах для курей. Техніка складання рецепту комбікорму для дорослої птиці і молодняку.	4
28.	Годівля качок, гусей, індиків.	Визначення потреби в обмінній енергії і поживних речовинах для качок, гусей, індиків. Техніка складання рецепту комбікорму для дорослої птиці і молодняку. Аналіз повноцінності годівлі ї птиці на прикладі рецептів повно раціонних комбікормів.	2
29.	Годівля бджіл		6
30.	Контроль знань за модуль № 4		2
Всього			68

2.3 Лекційні заняття
(скорочений термін навчання на базі ОКР «Молодший спеціаліст»)

№ п/п	Назва теми	Обсяг годин
Модуль № 1 Наукові основи повноцінної годівлі тварин		
1.	Вступ	2
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	2
3.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин. Енергетична (загальна) поживність кормів.	2
4.	Протеїнова, вуглеводна, жирова, мінеральна та вітамінна поживність кормів.	2
Модуль № 2 Нормована годівля жуйних тварин		
5.	Нормована годівля сільськогосподарських тварин.	2
6.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів. Годівля лактуючих корів.	2
7.	Відгодівля молодняку великої рогатої худоби.	2
8.	Годівля овець і кіз	2
Модуль № 3 Нормована годівля моногастричних тварин та сільськогосподарської птиці		
9.	Біологічні і господарські особливості годівлі свиней.	2
10.	Годівля холостих, порісних та підсисних свиноматок. Годівля кнурів плідників.	2
11.	Відгодівля свиней.	2
12.	Годівля племінних кобил та жеребців-плідників	2
13.	Годівля спортивних та робочих коней.	2
14.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності. Годівля качок, гусей, індиків.	2
15.	Годівля кролів і хутрових звірів.	2
16.	Заклучна лекція.	2
Всього		32

2.4 Лабораторні заняття
(скорочений термін навчання на базі ОКР «Молодший спеціаліст»)

№ п/п	Назва теми	Обсяг годин
Модуль № 1 Наукові основи повноцінної годівлі тварин		
1.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	2
2.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин.	2
3.	Енергетична (загальна) поживність кормів.	2
4.	Протеїнова, вуглеводна, жирова, мінеральна та вітамінна поживність кормів.	2
5.	Контроль знань за модуль № 1	2
Модуль № 2 Нормована годівля жуйних тварин		
6.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів. Годівля лактуючих корів.	2
7.	Відгодівля молодняка великої рогатої худоби.	2
8.	Годівля овець і кіз	2
9.	Контроль знань за модуль № 2	2
Модуль № 3 Нормована годівля моногастричних тварин та сільськогосподарської птиці		
10.	Годівля холостих, порісних та підсисних свиноматок. Годівля кнурів плідників.	2
11.	Відгодівля свиней.	2
12.	Годівля племінних кобил та жеребців-плідників	2
13.	Годівля спортивних та робочих коней.	2
14.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності. Годівля качок, гусей, індиків.	2
15.	Годівля кролів і хутрових звірів.	2
16.	Контроль знань за модуль № 3	2
Всього		32

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан ФТВППТ

М. Сичов

Сичов М.Ю., к. с.-г. н., доцент

Число тижнів 34

Лекцій 68 год.

Лабораторні заняття 68 год.

Навчальна практика 36 год.

Курсовий проект 1 (36 год.)

Самостійна робота

під керівництвом

викладача 17 год.

Самостійна робота 63 год.

Всього 288 год.

(8 кредитів)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Дисципліна «Годівля сільськогосподарських тварин»

Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва

2011-2012 навчальний рік

Тижні	Вид та зміст навчальних занять					
	Лекції	К-ть год.	Лабораторні заняття	К-ть год.	Самостійна робота студентів	К-ть год.
Модуль № 1 Наукові основи повноцінної годівлі тварин						
1.	Вступ	2	Перетравність поживних речовин.	2	Видатні вчені в галузі годівлі тварин	2
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	2	Перетравність поживних речовин.	2	<i>Виконання індивідуального завдання з визначення перетравності поживних</i>	

					речовин (складний метод)*	2
3.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин.	2	Визначення матеріальних змін в організмі тварин за балансом азоту та вуглецю.	2	Виконання індивідуального завдання з визначення балансу азоту та вуглецю	2
4.	Енергетична (загальна) поживність кормів.	2	Визначення енергетичної поживності корму у вівсяних кормових одиницях.	2	Виконання індивідуального завдання з визначення енергетичної поживності корму у вівсяних кормових одиницях	2
5.	Протеїнова поживність кормів.	2	Оцінка поживності кормів за вмістом обмінної енергії. Енергетична кормова одиниця.	2	Виконання індивідуального завдання з визначення енергетичної поживності корму в енергетичних кормових одиницях	2
6.	Вуглеводна та жирова поживність кормів.	2	Оцінка протеїнової поживності кормів.	2	Виконання реферату на тему «Значення поживних речовин в годівлі тварин»	10
7.	Мінеральна поживність кормів.	2	Оцінка вуглеводної та жирової поживності кормів.	2		
8.	Вітамінна поживність кормів.	2	Мінеральна та вітамінна поживність кормів.	2		
Модуль № 2 Нормована годівля жуйних тварин						
9.	Нормована годівля сільськогосподарських тварин.	2	Контроль знань за модуль № 1	2		
10.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів.	2	Норми годівлі і раціони тільних корів у сухостійний період.	2	Аналіз раціону тільних корів у сухостійний період	2
11.	Годівля лактуючих корів.	2	Норми годівлі і раціони тільних корів у сухостійний період.	2	Особливості годівлі високопродуктивних корів. Однотипова годівля.	4
12.	Годівля лактуючих корів.	2	Норми годівлі і раціони дійних корів.	2	Складання раціонів для дійних корів на літній та перехідний періоди	2
					Вплив годівлі на молочну та м'ясну відгодівлю	3
13.	Годівля телят і ремонтних телиць.	2	Аналіз схем годівлі телят.	2		

14.	Годівля племінних бугайців і бугаїв-плідників.	2	Годівля ремонтних телиць.	2		
15.	Відгодівля молодняку великої рогатої худоби.	2	Годівля бугаїв-плідників	1	<i>Складання раціонів для ВРХ на відгодівлі за періодами, аналіз раціонів.</i>	2
			Відгодівля великої рогатої худоби	1		
16.	Годівля овець і кіз	2	Годівля овець	2	Годівля кіз	2
					Годівля кіз	4
17.	Заключна лекція	2	Контроль знань за модуль № 2	2		
Модуль № 3 Нормована годівля моногастричних тварин						
18.	Біологічні і господарські особливості годівлі свиней.	2	Техніка виконання курсового проекту	2		
19.	Годівля холостих і порісних свиноматок.	2	Годівля холостих і порісних свиноматок	2	Вплив годівлі на відтворні здатності свиноматок	4
20.	Годівля підсисних свиноматок.	2	Годівля підсисних свиноматок	2		
21.	Годівля кнурів плідників.	2	Годівля кнурів плідників	2		
22.	Відгодівля свиней.	2	Відгодівля свиней.	2	Особливості інтенсивної м'ясної та беконної відгодівлі свиней	4
					Годівля свиней на промислових комплексах по виробництву свинини	4
23.	Годівля племінних кобил.	2	Годівля племінних кобил.	2	Використання культурних та природних пасовищ в годівлі коней	4
24.	Годівля жеребців-плідників.	2	Годівля жеребців-плідників	2		
25.	Годівля спортивних та робочих коней.	2	Годівля спортивних та робочих коней	2	Годівля коней підчас тренінгу та спортивних змагань	4
Модуль № 4 Нормована годівля хутрових звірів, сільськогосподарської птиці та бджіл						
26.	Годівля кролів і хутрових звірів.	2	Контроль знань за модуль № 3	2		
27.	Годівля кролів і хутрових звірів.	2	Годівля хутрових звірів.	2	Годівля норок та лисиць	4
28.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	2	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	2	Годівля с.-г. тварин	8
29.	Годівля курей яєчного та м'ясного	2	Годівля курей яєчного та м'ясного	2		

	напрямків продуктивності.		напрямків продуктивності.			
30.	Годівля качок, гусей, індиків.	2	Годівля качок, гусей, індиків.	2		
31.	Годівля бджіл.	2	Годівля бджіл	2	Годівля бджіл	8
32.	Годівля бджіл.	2	Годівля бджіл.	2		
33.	Годівля бджіл.	2	Годівля бджіл.	2		
34.	Заключна лекція.	2	Контроль знань за модуль № 4	2		

* - курсивом виділені ті теми самостійної роботи, які студент засвоює під керівництвом викладача.

Лектор _____ доц. М.Сичов

Завідувач кафедри _____ акад. І. Ібатуллін

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан ФТВППТ

М. Сичов

Сичов М.Ю., к. с.-г. н., доцент

Число тижнів 16

Лекцій 32 год.

Лабораторні заняття 32 год.

Курсовий проект 1 (36 год.)

Самостійна робота

під керівництвом

викладача 16 год.

Самостійна робота 28 год.

Всього 144 год.

(4 кредитів)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Дисципліна «Годівля сільськогосподарських тварин»

Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва

2011-2012 навчальний рік

Скорочений термін навчання

Тижні	Вид та зміст навчальних занять					
	Лекції	К-ть год.	Лабораторні заняття	К-ть год.	Самостійна робота студентів	К-ть год.
Модуль № 1 Наукові основи повноцінної годівлі тварин						
1.	Вступ	2	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	2		
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	2	Баланс речовин і енергії в організмі тварин.	2	<i>Виконання індивідуального завдання з визначення</i>	

					<i>перетравності поживних речовин (складний метод)*</i>	2
3.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин. Енергетична (загальна) поживність кормів.	2	Енергетична (загальна) поживність кормів.	2		
4.	Протеїнова, вуглеводна, жирова, мінеральна, вітамінна поживність кормів.	2	Протеїнова, вуглеводна, жирова, мінеральна, вітамінна поживність кормів.	2	<i>Виконання індивідуального завдання з визначення енергетичної поживності корму в енергетичних кормових одиницях</i>	2
Модуль № 2 Нормована годівля жуйних тварин						
5.	Нормована годівля сільськогосподарських тварин.	2	Контроль знань за модуль № 1	2	<i>Техніка виконання курсового проекту</i>	2
6.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів. Годівля лактуючих корів.	2	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів. Годівля лактуючих корів.	2	<i>Складання раціонів для дійних корів на літній та перехідний періоди</i>	2
					Вплив годівлі на молочну та м'ясну відгодівлю	2
					Особливості годівлі високопродуктивних корів. Однотипова годівля.	4
7.	Відгодівля молодняку великої рогатої худоби.	2	Відгодівля молодняку великої рогатої худоби.	2	Схема годівлі телят.	2
					Годівля ремонтного молодняку та бугаїв плідників	2
8.	Годівля овець і кіз	2	Годівля овець і кіз	2	Вплив годівлі на якість вовни	2
					Годівля кіз	4
Модуль № 3 Нормована годівля моногастричних тварин						
9.	Біологічні і господарські особливості годівлі свиней.	2	Контроль знань за модуль № 2	2		
10.	Годівля холостих, порісних та	2	Годівля холостих, порісних та	2	<i>Виконання індивідуального</i>	

	підсисних свиноматок.		підсисних свиноматок.		<i>завдання з годівля холостих та порісних свиноматок та кнурів плідників</i>	2
					Вплив годівлі на відтворні здатності свиноматок	2
11.	Відгодовля свиней.	2	Відгодовля свиней.	2	Особливості інтенсивної м'ясної та беконної відгодовлі свиней	2
12.	Годівля племінних кобил та жеребців-плідників.	2	Годівля племінних кобил та жеребців-плідників.	2	<i>Виконання індивідуального завдання з годівля жеребців плідників</i>	2
					Використання культурних та природних пасовищ в годівлі коней	2
13.	Годівля спортивних та робочих коней.	2	Годівля спортивних та робочих коней.	2	Годівля коней підчас тренінгу та спортивних змагань	2
14.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	2	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	2	<i>Виконання індивідуального завдання з годівля курчат бройлерів</i>	2
					Годівля страусів, цесарок, індиків та перепелів	2
15.	Годівля кролів і хутрових звірів.	2	Годівля кролів і хутрових звірів.	2	<i>Виконання індивідуального завдання з годівля хутрових звірів</i>	2
					Годівля норок та лисиць	2
16.	Заключна лекція.	2	Контроль знань за модуль № 3	2		

* - курсивом виділені ті теми самостійної роботи, які студент засвоює під керівництвом викладача.

Лектор _____ доц. М.Сичов

Завідувач кафедри _____ акад. І. Ібатуллін

НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан ФТВППТ

М.Сичов

Сичов М.Ю., доцен, к. с.-г. н

Лекцій 12 год.

Лабораторні заняття 20 год.

Курсовий проект 1

Самостійна робота 256 год.

Всього 288 год.

(8 кредитів)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Дисципліна «Годівля сільськогосподарських тварин»

Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва

2009-2010 навчальний рік

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Всього	Кількість годин		
			Лекції	Лабораторні	Самостійна робота
1.	Настановча лекція	2	2	-	-
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	8	0,5	2	5,5
3.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин.	8	0,5	2	5,5
4.	Енергетична (загальна) поживність кормів.	15	1	2	12
5.	Протеїнова поживність кормів.	10	-	-	10
6.	Вуглеводна та жирова поживність кормів.	10	-	-	10
7.	Мінеральна поживність кормів.	10	-	-	10
8.	Вітамінна поживність кормів.	10	-	-	10
9.	Нормована годівля сільськогосподарських тварин.	8	1,5	-	6,5
10.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів.	10	0,5	2	7,5
11.	Годівля лактуючих корів.	13	1,0	3	9,0
12.	Годівля телят і ремонтних телиць.	10	-	-	10,0
13.	Годівля племінних бугайців і бугаїв-плідників.	6	-	-	6
14.	Відгодівля молодняку	12	1,0	1	10,0

	великої рогатої худоби.				
15.	Годівля овець і кіз	12	-	-	12
16.	Біологічні і господарські особливості годівлі свиней.	4	-	-	4
17.	Годівля холостих і порісних свиноматок.	7	-	1	6,5
18.	Годівля підсисних свиноматок.	7	0,5	1	5,5
19.	Годівля кнурів плідників.	6	-	-	6,0
20.	Відгодівля свиней.	13	0,5	2	10,5
21.	Годівля племінних кобил.	10	-	-	10
22.	Годівля жеребців-плідників.	6	-	-	6
23.	Годівля спортивних та робочих коней.	15	0,5	2	12,5
24.	Годівля кролів і хутрових звірів.	9	-	-	9
25.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності.	20	0,5	2	17,5
26.	Годівля качок, гусей, індиків.	11	-	-	11,0
27.	Курсовий проект	36	-	-	36
ВСЬОГО		288	10	20	256

Лектор _____ доц. М.Сичов

Завідувач кафедри _____ акад. І. Ібатуллін

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан ФТВППТ**

М.Сичов

Сичов М.Ю., доцен, к. с.-г. н
Лекцій 6 год.
Лабораторні заняття 8 год.
Курсовий проект 1
Самостійна робота 130 год.
Всього 144 год.
(4 кредитів)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Дисципліна «Годівля сільськогосподарських тварин»

Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва

2011-2012 навчальний рік

Заочна форма навчання

СКОРОЧЕННИЙ ТЕРМІН НАВЧАННЯ

№ п/п	Назва теми	Всього	Кількість годин		
			Лекції	Лабораторні	Самостійна робота
1.	Настановча лекція	2	2	-	-
2.	Оцінка поживності кормів за вмістом перетравних поживних речовин.	10	-	2	8
3.	Баланс речовин і енергії в організмі тварин. Енергетична (загальна) поживність кормів.	12	-	2	10
4.	Протеїнова, вуглеводна, жирова, мінеральна та вітамінна поживність кормів.	12	-	-	12
5.	Нормована годівля сільськогосподарських тварин.	8	1	-	7
6.	Годівля тільних сухостійних корів і нетелів. Годівля лактуючих корів	12	1	2	9
7.	Відгодівля молодняку великої рогатої худоби.	8	-	-	8
8.	Годівля овець і кіз.	8	-	-	8
9.	Біологічні і господарські особливості годівлі свиней.	4	-	-	4
10.	Годівля холостих, порісних та підсисних свиноматок. Годівля	7	0,5	-	6,5

	кнурів плідників.				
11.	. Відгодівля свиней.	6	0,5	2	3,5
12.	Годівля племінних кобил. Годівля жеребців-плідників.	4	-	-	4
13.	Годівля спортивних та робочих коней.	4	-	-	4
14.	Годівля курей яєчного та м'ясного напрямків продуктивності. Годівля качок, гусей, індиків.	7	1	-	6
15.	Годівля кролів і хутрових звірів.	4	-	-	4
16.	Курсовий проект	36	-	-	36
ВСЬОГО		144	6	8	130

Лектор _____ доц. М.Сичов

Завідувач кафедри _____ акад. І. Ібатуллін

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Користуючись нормативною і довідковою літературою, державними стандартами та враховуючи вид тварин, їх фізіологічний стан, продуктивність, вік, масу тощо, фахівець повинен уміти:

- визначати хімічний склад, перетравність поживних речовин, енергетичну, мінеральну і вітамінну поживність кормів;
- визначати якість і кормову цінність кормів усіх груп та їх відповідність державним стандартам;
- обирати технологію і організовувати заготівлю і зберігання кормів залежно від їх виду;
- визначати способи і організовувати підготовку кормів до згодовування тваринам різних видів, вікових і виробничих груп;
- визначати норму годівлі тварин різних видів, вікових і виробничих груп в енергії, поживних і біологічно активних речовинах;
- складати раціони, кормосуміші та рецепти комбікормів;
- здійснювати контроль нормованої годівлі тварин та її повноцінності;
- визначати тип і рівень годівлі, спосіб, послідовність і кратність роздавання кормів тваринам різних класів і видів (велика рогата худоба, вівці, кози, свині, коні, птиця, кролі, хутрові звірі, ставкова риба) та їх вікових і виробничих груп

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Кафедра годівлі сільськогосподарських тварин і технології кормів
ім. П.Д. Пшеничного

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету технології виробництва
і переробки продукції тваринництва

_____ доц. М.Сичов
« _____ » _____ 2011 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної практики з дисципліни

«ГОДІВЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

для напрямку Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

1. Мета та завдання навчальної практики

Основною метою навчальної практики є набуття студентами професійних навичок з годівлі сільськогосподарських тварин. Студенти під час проходження практики знайомляться із значенням та особливостями окремих технологічних процесів у тваринництві, приймають участь у виконанні робіт по годівлі тварин, догляду за ними. Заготівлі кормів, доставці їх на ферму тощо.

Навчальна практика передбачає також закріплення одержаних знань із раніше вивчених дисциплін (хімії, фізіології, ботаніки та ін.).

2. Обсяг і організація робіт.

Навчальна практика проводиться по групах студентів у навчально-дослідних господарствах НАУ та інших базових господарствах за 36 годинною програмою. Студенти протягом 6 днів працюють скотарями та операторами по роздачі кормів та догляду за тваринами, фуражними працівниками ферми по виробництву молока, вирощуванні та відгодівлі молодняку великої рогатої худоби, свиноферми, виконують роботи по заготівлі кормів, підготовці до згодовування тощо.

При цьому, кожна група ділиться на ланки по 5 – 6 чол. залежно від потреби працюючих на певному об'єкті. Зміна ланок проводиться згідно робочого плану з тими розрахунками, щоб кожний студент зміг працювати певний час у всіх цехах тваринництва даного господарства, а при недоцільності зміни робочого місця – детально ознайомитись з роботою в тих цехах, де не зміг працювати.

3. Методика проведення і зміст практики. Об'єкти проходження практики.

Набуття навичок із заготівлі кормів, підготовці їх до згодовування, техніки і режиму годівлі тварин відбувається під час роботи на відповідних об'єктах.

Перед початком практики студенти отримують відповідний інструктаж із техніки безпеки. Інструктаж проводить спеціаліст, який очолює даний об'єкт.

Керівник практики від кафедри дає пояснення студентам доцільності і значення операцій, які проводяться з організації годівлі тварин на певному об'єкті де працюють студенти.

Молочно-товарна ферма. Техніка і організація годівлі корів залежно від продуктивності і фізіологічного стану. Організація годівлі телят у профілакторний і молочний період. Кратність годівлі і порядок згодовування кормів тваринами. Техніка роздавань кормів. Ознаки порушення обміну речовин у тварин як результат неповноцінної годівлі.

Ферма по вирощуванню і відгодівлі молодняку великої рогатої худоби. Організація і техніка годівлі молодняку великої рогатої худоби при вирощуванні та відгодівлі. Особливості годівлі молодняку при груповому утриманні. Організація пасовищного утримання тварин. Робота зооінженера по організації повноцінної годівлі тварин.

Свиноферма. Організація і техніка нормованої годівлі свиней. Організація підгодівлі поросят-сисунів. Особливості годівлі маток, кнурів, ремонтного і відгодівельного молодняку. Робота зооінженера по організації повноцінної годівлі свиней.

Кормовий двір. Заготівля і зберігання кормів. Силосні і сінажні споруди. Сховища для коренеплодів, бульбоплодів, заготівля сінного і трав'яного борошна. Оцінка якості кормів. Визначення маси скирти, силосу в траншеї шляхом обміру.

Кормоцех. Підготовка кормів до згодовування. Доставка кормів на кормоцех, на ферму.

Використання замінників протеїну, синтетичних амінокислот, мінеральних добавок, преміксів, вітамінних препаратів.

Учебна практика зараховується студентами, які успішно працювали і одержали навички з організації і практики годівлі тварин у господарстві, ознайомились із технологіями заготівлі, зберігання кормів, їх обліку та підготовці до згодовування.

Робоча програма обговорена та затверджена на засіданні кафедри годівлі сільськогосподарських тварин і технології кормів ім. П.Д. Пшеничного «___» _____ 20__ р. протокол № ____

**Завідувач кафедри,
академік УААН**

І.І. Ібатуллін

Робочий план
Навчальної практики по годівлі сільськогосподарських тварин
для студентів 2 курсу факультету технології виробництва і
переробки продукції тваринництва

п/п	Зміст занять	Місце проведення	К-ть годин	Матеріальне забезпечення
1.	Знайомство і набуття навичок по догляду та годівлі молодняку великої рогатої худоби в профілакторний і молочний період.	Профілакторій, цех вирощування молодняку.	12	Спецодяг, схеми годівлі телят, інвентар по догляду за молодняком.
2.	Знайомство і набуття навичок по організації і техніці годівлі корів, молодняку великої рогатої худоби і свиней при вирощуванні та відгодівлі, догляду за тваринами.	Цех виробництва молока, відгодівля худоби, вирощування і відгодівля свиней.	12	Спецодяг, раціони годівлі тварин, інвентар по догляду за тваринами.
3.	Заготівля кормів, підготовка до згодовування, облік запасів кормів у господарстві.	Кормовий двір, сіносховища, силосні, сінажні сховища, кормоцех.	12	Спецодяг, виробничі об'єкти.

**Завідувач кафедри,
академік УААН**

І.І. Ібатуллін